ZBIERKA ZÁKONOV
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1964

Vyhlásené: 20.04.1964 Vyhlásená verzia v Zbierke zákonov Slovenskej republiky

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

70

ZÁSADY
plánovania a koordinácie kontrolnej činnosti schválené uznesením vlády z 20. marca 1964

XII. zjazd KSČ uložil, aby sa posilnilo ústredné riadenie a zvýšila zodpovednosť centrálnych orgánov. V súlade s touto zásadou je nevyhnutné posilňovať úlohu kontroly. Predsedníctvo ÚV KSČ schválilo 22. októbra 1963 zásadné smery postupu pri vytváraní jednotného systému kontroly, podľa ktorých má postupne dôjsť k zjednoteniu kontroly a národohospodárskej evidencie tak, aby boli schopné nepretržite signalizovať stav v národnom hospodárstve s oveľa väčšou účinnosťou ako doteraz. Tieto požiadavky znovu naliehavo vytýčilo uznesenie ÚV KSČ z 21. a 22. januára 1964.

Súčasný stav vo vykonávaní kontroly vyžaduje, aby prvé opatrenie bolo urobené pre podstatné skvalitnenie plánovania a koordinácie kontrolnej činnosti.

Je potrebné dosiahnuť to, aby sa orgány vykonávajúce kontrolnú činnosť zameriavali v kontrole na základné problémy, riešili ich sústredeným úsilím vo všetkých vzájomných súvislostiach, vykonali medzi sebou účelnú deľbu práce, záväzným spôsobom dohodli vzájomnú súčinnosť, využívali navzájom výsledky svojej práce a vytvárali predpoklady, aby sa zabránilo neúčelným duplicitám v kontrole.

Na skvalitnenie plánovania a koordinácie kontrolnej činnosti Ústredný výbor Komunistickej strany Československa a vláda Československej socialistickej republiky ustanovujú tieto zásady:

I

Pri zabezpečovaní kontroly treba vychádzať zo základnej zásady, že riadiace orgány a vedúci pracovníci na všetkých stupňoch riadenia sú povinní uskutočňovať účinnú kontrolu ako nedeliteľnú súčasť svojej riadiacej funkcie podľa zásady „kto riadi, kontroluje“.

Všetky riadiace orgány a vedúci pracovníci i ostatné orgány vykonávajúce kontrolnú činnosť sú povinní ju riadne plánovať a koordinovať ako vnútri vlastnej organizačnej jednotky, tak smerom na podriadené jednotky a podľa svojho charakteru i s ústrednými, krajskými alebo okresnými orgánmi.

Orgány vykonávajúce kontrolnú činnosť plánujú a koordinujú previerky, prieskumy, inšpekcie, revízie, tematické rozbory a ďalšie rozsiahle kontrolné akcie vykonávané na mieste. Zabezpečujú tiež, aby i ostatná kontrolná činnosť, najmä ktorú vykonávajú ako nedeliteľnú bezprostrednú súčasť riadenia, bola vnútri organizačnej jednotky plne zabezpečená a účelne organizovaná. Ich snahou musí byť obmedzovať krátkodobé a povrchné kontrolné akcie a nahradzovať ich sústredeným úsilím všetkých príslušných útvarov organizačnej jednotky tak, aby ich práca na mieste bola pre kontrolovanú organizáciu zásadným prínosom a konkrétnou pomocou.

Vedúcu úlohu pri plánovaní a koordinácii kontroly majú orgány a organizácie Komunistickej strany Československa. Na nižšie stranícke orgány, orgány Revolučného odborového hnutia, Československého zväzu mládeže a ďalšie organizácie Národného frontu a na orgány ľudovej kontroly vykonávajú plánovanie a koordináciu stranícke orgány bezprostredne, zatiaľ čo v štátnych a hospodárskych orgánoch prostredníctvom komisií ľudovej kontroly.

Všetky stranícke orgány a organizácie i spoločenské organizácie, riadiace orgány a vedúci pracovníci štátnej a hospodárskej správy vychádzajú z toho, že plánovanie a koordinácia kontroly je sústavnou, nepretržitou a cieľavedomou činnosťou, ktorá prebieha od vzniku problému až k jeho dôslednému vyriešeniu a trvalému urobeniu nápravy.

Plánovanie kontrolných akcií sa opiera o všestrannú znalosť a hlboký rozbor stavu a vývoja hospodárstva a kultúry. Ide o otázky, preskúmanie ktorých priamo na mieste prispeje k vytvoreniu podmienok, aby sa úlohy splnili presne, včas a podľa určeného zámeru, aby sa rýchlo a dôsledne odstraňovali príčiny vyskytujúcich sa prekážok úspešného plnenia úloh.

Aby sa zabezpečilo, že rozhodujúce otázky budú sa skúmať v celej šírke, kontrolujúce orgány pri ich zaraďovaní do plánu kontrolnej činnosti zvažujú, kto sa na kontrolnej akcii má podieľať. Medzi orgánmi vykonávajúcimi kontrolnú činnosť musí sa vykonať účelná deľba práce zabezpečujúca využitie ich pracovného zamerania a odbornej kvalifikácie a tiež hospodárnosť vykonania príslušnej akcie. Všetky orgány, ktoré môžu prispieť k objasneniu a riešeniu daných otázok, vzájomne spolupracujú a navzájom využívajú všetky kontrolné poznatky a skúsenosti.

Spojujú úsilie na to, aby od začiatku pristupovali k riešeniu spoločne, organizovane, s jasnou predstavou o cieľoch, ktoré sa majú dosiahnuť, a o prostriedkoch, ako ich dosiahnuť najúčinnejšie a najhospodárnejšie.

Zabezpečujú, aby sa vytvárali podmienky pre najširšiu účasť pracujúcich na kontrole a pre plné využitie ich iniciatívy a aktivity. Pôsobia, aby sa maximálna účasť pracujúcich stala trvalou metódou práce zabezpečujúcou plnú demokratičnosť kontroly.

Dohodnú sa o tom, ktorý orgán vykonávajúci kontrolnú činnosť má byť s ohľadom na danú problematiku organizátorom kontrolnej akcie, kto ju bude riadiť a kto bude mať zodpovednosť.

Vytvárajú predpoklady pre to, aby vo vykonávaní kontrolných akcií nedochádzalo k nežiadúcim duplicitám a častému striedaniu kontrol v tých istých podnikoch a organizáciách.

Sústreďovaním úsilia zabezpečujú, aby sa pre nápravu prijímalo menšie množstvo zásadných opatrení, ktoré sa budú sústavne kontrolovať až do dôsledného splnenia.

Všetky orgány, ktoré sa podieľajú na plánovaní a koordinácii kontrolných akcií, od začiatku spoločne zvažujú i metódy kontrolnej práce. Volia také, ktoré zabezpečia objektívne zistenie stavu a tak vytvoria predpoklady, aby rozhodnutia orgánov, ktoré budú vychádzať z kontrolných zistení, boli správne, zodpovedajúce skutočnosti a účinné.

Každý orgán vykonávajúci kontrolnú činnosť vychádza pri jej plánovaní z podmienok a potrieb svojho stupňa. Vyššie riadiace orgány neukladajú nad nevyhnutnú a odôvodnenú mieru kontrolné úlohy nižším stupňom riadenia. Ponechávajú im dostatok možností, aby iniciatívne rozvíjali činnosť vo svojej pôsobnosti. Vyššie riadiace orgány vychádzajú pri plánovaní svojich kontrolných akcií aj z poznatkov a návrhov nižších orgánov, ktoré zovšeobecňujú a využívajú vo svojej práci.

Dojednania o koordinácii sú záväzné pre všetkých zúčastnených.

II

Účastníkmi plánovania a koordinácie sú všetky kontrolujúce orgány.

Prípravu návrhu základných smerov kontroly a hlavných kontrolných akcií (ďalej len „kontrolná činnosť“) zásadným spôsobom riadia príslušné vedúce stranícke orgány: Ústredný výbor KSČ, KSS, krajské a okresné výbory strany. Pod ich vedením a podľa ich zásadných pokynov rozvíjajú konkrétnu organizátorskú prácu na zostavení návrhu plánu kontrolnej činnosti príslušné kontrolné a revízne komisie KSČ.

Kontrolné a revízne komisie KSČ zabezpečujú, aby podiel jednotlivých orgánov na zostavení plánu kontrolnej činnosti bol aktívny. Konzultujú s nimi problémy a pôsobia na to, aby sa využili ich skúsenosti a aby boli priamo zainteresované i na jeho plnení.

V príprave návrhov plánu kontrolnej činnosti budú sa plne využívať poznatky a námety ďalších orgánov, najmä komisií straníckych orgánov, zvlášť ekonomických a poľnohospodárskych komisií ÚV, KV a OV KSČ, vedeckých inštitúcií, vysokých škôl, výskumných ústavov, orgánov Revolučného odborového hnutia, Československého zväzu mládeže a ďalších organizácií Národného frontu.

V tejto etape rozvíjajú svoju koordinátorskú funkciu v sústave štátnych a hospodárskych orgánov komisie ľudovej kontroly.

Na úrovni ústredných orgánov štátnej a hospodárskej správy podieľajú sa na plánovaní a koordinácii, ktoré zabezpečuje Ústredná komisia ľudovej kontroly a štatistiky ako objektívny orgán vlády, najmä Štátna plánovacia komisia, Ministerstvo financií, Štátna banka československá, Odbor pre národné výbory Predsedníctva vlády, Štátna komisia pre rozvoj a koordináciu vedy a techniky, Štátna komisia pre investičnú výstavbu, Štátna komisia pre riadenie a organizáciu, Štátna mzdová komisia, Ministerstvo vnútra, generálny prokurátor, hlavný arbiter Československej socialistickej republiky a Správa štátnych hmotných rezerv.

Na úrovni ministerstiev, ústredných úradov a organizácií organizuje koordináciu Ústredná komisia ľudovej kontroly a štatistiky a účastníkmi sú najmä zodpovední zástupcovia ministerstiev, ústredných úradov a ústredí organizácií, odvetvových útvarov, ústredných orgánov štátnej správy, najmä Štátnej plánovacej komisie, Ministerstva financií a Štátnej banky československej.

Na úrovni orgánov štátnej správy na Slovensku organizuje koordináciu Komisia ľudovej kontroly a štatistiky Slovenskej národnej rady a zúčastňujú sa na nej najmä funkcionári a vedúci pracovníci komisií a odborov Slovenskej národnej rady a ostatných orgánov.

Na krajskej úrovni zabezpečujú koordináciu krajské komisie ľudovej kontroly a štatistiky a podieľajú sa na nej najmä zodpovední funkcionári a vedúci pracovníci krajských národných výborov, zvlášť ich plánovacích a finančných orgánov a kontrolného odboru, vedúci pracovníci krajskej pobočky banky, krajskej výrobnej poľnohospodárskej správy, inšpekcií, arbitráže, krajskej prokuratúry a krajských orgánov bezpečnosti.

Na okresnej úrovni zabezpečujú koordináciu okresné komisie ľudovej kontroly a štatistiky a jej účastníkmi sú najmä zodpovední funkcionári a vedúci pracovníci okresných národných výborov, zvlášť ich plánovacích a finančných orgánov a kontrolného odboru, vedúci pracovníci okresnej pobočky banky, okresnej výrobnej poľnohospodárskej správy, okresnej prokuratúry a okresných orgánov bezpečnosti.

Na úrovni miest organizujú koordináciu miestne komisie ľudovej kontroly pod vedením príslušných orgánov strany a podieľajú sa na nej najmä zodpovední funkcionári a vedúci pracovníci miestnych národných výborov, zvlášť ich plánovacích a finančných orgánov a kontrolného odboru, zodpovední funkcionári družstevných orgánov, najmä predstavenstiev a revíznych komisií jednotných roľníckych družstiev.

Na úrovni závodov organizujú závodné komisie ľudovej kontroly základného závodu pod vedením príslušných orgánov strany a v spolupráci so závodnými výbormi Revolučného odborového hnutia vzájomnú spoluprácu medzi závodnými komisiami ľudovej kontroly toho istého podniku, s podnikovou kontrolou, s orgánmi Revolučného odborového hnutia, Československého zväzu mládeže, prípadne s ďalšími spoločenskými organizáciami. Sledujú, či vedenie závodu a podniku vypracovalo jednotný a koordinovaný plán kontrolnej činnosti za celú organizačnú jednotku.

Na ministerstvách, ústredných úradoch, na ústrediach organizácií, na národných výboroch, v združeniach, výrobných hospodárskych jednotkách, podnikoch a iných riadiacich orgánoch štátnej a hospodárskej správy zodpovedajú za plánovanie a koordináciu kontrolných akcií riadiace orgány a vedúci pracovníci na príslušnom stupni riadenia (ministri, predsedovia, rady národných výborov, predstavenstvá, riaditelia a iní vedúci), ktorým výsledky kontroly majú slúžiť ako nástroj pri riadení. Zabezpečujú, aby sa na plánovaní podieľali všetky orgány a útvary, ktoré majú poznatky a skúsenosti o stave a plnení úloh v príslušnej organizácii, ktoré budú prínosom pri zostavení návrhu plánu kontrolnej činnosti.

III

Návrhy základných smerov kontroly a hlavných kontrolných akcií na budúci polrok spracúva na základe podkladov Ústrednej komisie ľudovej kontroly a štatistiky a námetov oddelení ÚV KSČ ústredná kontrolná a revízna komisia KSČ a predkladá ich na schválenie Ústrednému výboru KSČ. Opiera sa pritom o dôkladný rozbor stavu plnenia uznesení zjazdov KSČ, zasadaní ÚV KSČ a vlády a o stav plnenia plánu rozvoja národného hospodárstva a štátneho rozpočtu. Využíva pritom plne poznatky a návrhy ostatných straníckych orgánov, spoločenských organizácií, najmä Ústrednej rady odborov a Ústredného výboru Československého zväzu mládeže, Ústrednej komisie ľudovej kontroly a štatistiky a ostatných objektívnych orgánov vlády (Štátnej plánovacej komisie, Ministerstva financií, Štátnej banky československej a pod.).

Ústredné orgány sledujú, či je v plánoch kontrolnej činnosti nižších orgánov zabezpečené plnenie centrálnych úloh záväzných pre všetky orgány, a či je zabezpečená vzájomná nadväznosť kontrolných akcií na jednotlivých stupňoch.

Účastníci koordinácie zabezpečia, aby ich plány boli odovzdávané i príslušným orgánom ľudovej kontroly (rezorty ich odovzdajú Ústrednej komisii ľudovej kontroly a štatistiky, orgány na Slovensku Komisii ľudovej kontroly a štatistiky Slovenskej národnej rady, krajské orgány ich odovzdajú krajským komisiám ľudovej kontroly a štatistiky a okresné orgány okresným komisiám ľudovej kontroly a štatistiky).

Osobitnú pozornosť venujú orgány novo vzniknutým problémom a na základe nich spresňujú plán. Mimoriadnu pozornosť orgány ľudovej kontroly venujú racionalizácii výkazníctva, skvalitňovaniu a znižovaniu administratívneho aparátu.

Pritom je potrebné spolu s orgánmi ľudovej kontroly posúdiť dosah novej akcie a jej vplyv na ostatné plánované a skoordinované úlohy. Zaraďovanie neplánovaných akcií nesmie v žiadnom prípade viesť k znižovaniu účinnosti kontroly. Ústredne plánované akcie možno na nižších stupňoch riadenia meniť len so súhlasom Ústrednej komisie ľudovej kontroly a štatistiky, ktorá prípadné zmeny predkladá na schválenie ústrednej kontrolnej a revíznej komisii KSČ.

Orgány vykonávajúce kontrolu na mieste informujú pred jej začatím o svojom zámere buď OV, KSČ (pri kontrole vykonávanej spoločenskými organizáciami) alebo okresnú komisiu ľudovej kontroly a štatistiky (pri kontrole vykonávanej štátnymi a hospodárskymi orgánmi). Obdobne informujú tieto orgány o výsledku vykonanej kontroly. Táto povinnosť sa netýka priamo nadriadených jednotiek (podnik, výrobná hospodárska jednotka, združenie, ministerstvo) s výnimkou periodických revízií, ktoré samy vykonávajú.

xxx

Plánovanie a koordinácia kontrolných akcií doteraz sa nevykonávali tak, aby dochádzalo k cieľavedomému zjednocovaniu úsilia rôznych kontrolných orgánov. Dôsledkom toho boli duplicity, trieštenie síl.

Cieľom zásad je predovšetkým podstatné zlepšenie plánovania, deľby práce a koordinácie kontrolnej činnosti. Ide o dosiahnutie takého stavu, keď plánovanie a koordinácia kontrolných akcií sa stane pod vedením strany predmetom sústavnej starostlivosti všetkých riadiacich orgánov. Cieľom tohto úsilia je spojovanie síl rôznych kontrolných orgánov pre plnenie rozhodujúcich úloh, odstránenie zbytočnej mnohosti kontrol a tým podstatné zvýšenie účinnosti kontroly ako nedeliteľnej súčasti riadenia.

Vydavateľ Zbierky zákonov Slovenskej republiky a prevádzkovateľ právneho a informačného portálu Slov-Lex dostupného na webovom sídle www.slov-lex.sk je Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, tel.: 02 571 01 000, e-mail: helpdesk@slov-lex.sk.